

[Kai Moltke.]

men at initiativet til bedre forbindelser, til en bedre udvikling, til fremme af afspændingen påhviler hvert enkelt land i Vest-europa.

Gert Petersen: Jeg vil gerne have lov til at beskæftige mig med de europæiske problemer, som udenrigsministeren har peget på i sin redegørelse.

Der er i hvert fald én ting, som jeg er enig med hr. Per Hækkerup i, og det er, at Danmarks udenrigspolitiske problem nr. 1 er det, der vender sydpå, Tysklandsspørgsmålet. Men Tysklandsspørgsmålet er umådelig kompliceret, og desværre forekommer det os, at netop afsnittet vedrørende Tyskland er et af de svageste i udenrigsministerens redegørelse for de danske udenrigspolitiske synspunkter.

Udenrigsministeren anvender en enkel formel, som hedder Tysklands genforening på basis af selvbestemmelsesretten. Det lyder meget smukt, men i virkeligheden betegner det et brud med den realisme, som man ellers hævder må være en integrerende bestanddel af dansk udenrigspolitik. For hvad er realiteten i Tysklandsspørgsmålet? Det er, at Tysklands deling er et resultat af Europas opdeling i blokke. Tysklands deling er en magtpolitisk realitet. I en række år bestod der visse muligheder for at overvinde denne deling. Betingelsen østfra var imidlertid, at det genforenede Tyskland i så fald måtte stå uden for magtblokkene, og det ville vestblokken ikke acceptere. Man forlangte, at det genforenede Tyskland måtte have udenrigspolitisk handlefrihed, og lagde ikke skjul på, at denne handlefrihed ville blive benyttet til at vælge den vestlige alliance. En status som den, Østrig påtog sig i henhold til sin statstraktat, var ydmygende for Tyskland, sagde man. Det var det svar, man gav, og det betød, at i 1955, da den ene del af Tyskland, nemlig Vesttyskland, blev optaget i en militæralliance, i NATO, blev genforening udskudt på ubestemt tid. Det betød naturligvis også, at de kræfter i Østtyskland, som af den ene eller den anden grund måtte være særlig interesseret i at opbygge sig en egen stat, nu fik alle muligheder, og dem udnyttede de.

Resultatet har været, at i de 12 år, der er

gået siden da, har de to Tysklunde udviklet sig bort fra hinanden, og en genforening er i dag langt mindre mulig, end den var dengang. Det er realiteten, som man er nødt til at se i øjnene. Men hvorfor vil man ikke gøre det? Hvorfor vil man ikke se i øjnene, at selv i dag er det ikke en genforening, der efterlyses fra regeringen i Vesttyskland, men reelt en indlemmelse af DDR? Og man må også se i øjnene, at fra DDRs side er man overhovedet utilbøjelig til at drøfte genforeningsspørgsmålet.

I virkeligheden forudsætter en tysk genforening, hvis man skal se realistisk på det, på den ene side, set fra Bonns synspunkt, at Sovjetunionen totalt skulle omlægge sin politik og tillade, at et territorium, som i dag hører ind under Warszawapagten, skulle overgå til en NATO-stat, eller, hvis man vil se på det under den anden synsvinkel, hvis man henholder sig til DDRs krav, at Vesttyskland skulle udtræde af NATO og gennemføre en mere eller mindre socialistisk revolution indadtil. Og vi kan nok hurtigt blive enige om — kan vi ikke blive enige om andet, så dog om dette — at begge disse muligheder er så små for øjeblikket, at de simpelt hen er umulige at få øje på.

Derfor er en realistisk Tysklandspolitik noget andet end et smukt krav om genforening på basis af selvbestemmelsesretten. Hvis vi endelig skulle operere med formler, ville jeg snarere sige: genforening på basis af ligeberettigelse, ligeberettigelse mellem de to tyske stater, plus naturligvis hensyntagen til de samlede europæiske staters sikkerhedsinteresser. Det vil sige, at Vesttyskland må opgive sit krav på alene at repræsentere hele Tyskland, at begge tyske stater må anerkendes og grænserne i Centraleuropa lægges fast.

Genforeningen i dag — det er det, jeg beder om at man ser i øjnene — er et langsigtet mål, og den kommer kun i stand på basis af en dialog mellem dem, der skal genforenes, og en sådan dialog er ganske udsigtsløs, hvis den foregår mellem partnere, der ikke er ligeberettigede. Derfor er gensidig anerkendelse og almen international anerkendelse af begge Tysklunde det afgørende og eneste mulige udgangspunkt for en senere genforening. Et sådant udgangspunkt kan etableres ved en fredstraktat, som samtidig fastlægger Oder-Neissegrænsen som